

ที่ นร ๐๑๐๘/๑๑๙๒

คณะกรรมการตอบข้อหารือ
ตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง หารือเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

เรียน นายอำเภอธัญบุรี

อ้างถึง หนังสืออำเภอธัญบุรี ที่ ปท ๐๔๑๘/พิเศษ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

ตามหนังสือที่อ้างถึง อำเภอธัญบุรี ขอหารือกรณีได้รับคำร้องจากนายความ (ตัวแทนของฝ่ายโจทก์ซึ่งเป็นบริษัทฯ) มาดำเนินการขอคัดใบเปลี่ยนชื่อตัวและใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลย โดยนายความฝ่ายโจทก์ยื่นใบคำฟ้องหมายเลขดำ และใบแต่งนายความเพื่อแสดงว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียมาขอคัดใบเปลี่ยนชื่อและใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลยซึ่งจำเลยทำผิดสัญญาเพื่อที่นายความจะนำไปใช้สำหรับดำเนินคดีและการพิจารณาคดีต่อศาล โดยขอหารือประเด็น ดังนี้

๑. นายความเป็นผู้มีส่วนได้เสียสามารถขอคัดใบเปลี่ยนชื่อ และใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลยหรือไม่

๒. การที่ปลัดอำเภอได้ทำการปฏิเสธไม่ขอคัดเอกสารใบเปลี่ยนชื่อ และใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลย ที่นายความร้องทุกข์และอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง โดยนายความเป็นตัวแทนฝ่ายโจทก์มีใบแต่งนายและคำฟ้องหมายเลขดำ เพื่อที่นายความจะนำใบเปลี่ยนชื่อและใบเปลี่ยนชื่อสกุลไปดำเนินคดีจำเลยที่ผิดสัญญา ปลัดอำเภอทำถูกต้องตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไม่

๓. ตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔ (๘) ยกเว้นต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว ถ้าอยู่ในชั้นศาล ต้องให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสารหรือพยานบุคคลมาแสดงถึงนายทะเบียนอำเภอธัญบุรี ให้จัดส่งหลักฐานเช่น ใบเปลี่ยนชื่อตัว ใบเปลี่ยนชื่อสกุล

๔. ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลางชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการขอคัดสำเนาเอกสารทะเบียนประวัติราษฎร ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๓๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงนายทะเบียนทุกจังหวัด ข้อ ๒ การขอคัดข้อมูลเกี่ยวกับรายการประวัติทางทะเบียนบุคคล เช่น ใบเปลี่ยนชื่อตัวหรือใบเปลี่ยนชื่อสกุล โดยผู้ที่สามารถขอคัดโดยคู่กรณีหรือคู่ความกับเจ้าของรายการ ผู้ปกครอง ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์ของเจ้าของรายการตามคำสั่งศาล เป็นต้น ถ้าเป็นการขอคัดโดยคู่กรณีหรือคู่ความเจ้าของรายการ จะต้องแสดงหลักฐานให้ปรากฏการเป็นผู้มีส่วนได้เสีย เช่น หลักฐานการแจ้งความดำเนินคดี หมายจับ เป็นต้น หรือถ้าเป็นการขอคัดเพื่อการปฏิบัติ

หน้าที่ ...

หน้าที่ราชการของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐจะต้องมีหนังสือหรือคำสั่งศาลแจ้งถึงนายทะเบียนโดยระบุความจำเป็นหรือเป้าประสงค์ของการขอคัดข้อมูลดังกล่าวด้วย ถามว่านายความ (ฝ่ายโจทก์) ความสามารถคัดใบเปลี่ยนชื่อและใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลยได้หรือไม่
ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ ในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาแล้ว มีความเห็นดังนี้

ประเด็นข้อหารือข้อ ๑ และ ๒ เห็นว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ของรัฐ โดยกำหนดให้บุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ก็ตามย่อมมีสิทธิขอตรวจดู ขอสำเนา หรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องของข้อมูลข่าวสารของราชการได้ ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๙ วรรคสาม ประกอบมาตรา ๑๑ วรรคห้าแห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ดังนั้น นายความจึงมีสิทธิยื่นคำขอคัดใบเปลี่ยนชื่อ และใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลยตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อย่างไรก็ดี ถึงแม้จะมีสิทธิขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารตามข้อหารือได้ก็ตาม แต่อำเภออัญบุรี โดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ (ทั้งนี้ เป็นไปตามมาตรา ๒๐ (๒) ประกอบกับกฎกระทรวง เรื่อง กำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้มีอำนาจมีคำสั่งให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๖๕) ย่อมมีดุลพินิจตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการพิจารณาเปิดเผยหรือปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติมที่กำหนดถึงหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเปิดเผยเอกสารทะเบียนประวัติราษฎรไว้ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกัน หากพิจารณาเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวก็อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารนั้นก็ได้ แต่ต้องแจ้งสิทธิในการอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่ผู้ขอทราบด้วยตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติฉบับเดียวกัน

ประเด็นข้อหารือข้อ ๓ เห็นว่า พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมาตรา ๒๔ (๘) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลต่อศาล โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล มิได้หมายความว่า ในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของราชการหรือข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความครอบครอง หรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐจะต้องขอให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานหลักฐานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งอย่างเดียวนั้น ดังนั้น คู่ความในคดีจึงอาจใช้สิทธิทางศาลขอให้ออกหมายเรียกพยานหลักฐาน หรืออาจใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ในการขอเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากอำเภออัญบุรีก็ได้

ประเด็น...

ประเด็นตามข้อหาหรือข้อ ๔ เห็นว่า เป็นการหาหรือเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการขอ
คัดสำเนาเอกสารทะเบียนประวัติราษฎร ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๓๕ ลงวันที่
๖ กันยายน ๒๕๖๒ ซึ่งเป็นแนวทางการปฏิบัติที่ออกตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร
พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งท่านสามารถหาหรือแนวทางดังกล่าวไปยังสำนักทะเบียนกลาง กรมการ
ปกครองได้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเจียรชัย ณ นคร)

ประธานอนุกรรมการตอบข้อหาหรือตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ

ฝ่ายเลขานุการฯ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๔

โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@opm.go.th

ที่ ปท ๐๔๑๘/พิเศษ

ที่ว่าการอำเภอ...
ถนนรังสิต-นครนายก...
เลขรับ...
วันที่...
เวลา...

สขร.
2192
23/11/66
10.3896

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอรื้อหรือขอกฎหมายกรณีความฝ่ายโจทก์มาขอคัดใบเปลี่ยนชื่อและใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลย (คู่ความ) ต่อปลัดอำเภอซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ

เรียน คณะกรรมการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือร้องทุกข์และอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ที่ไม่ได้ระบุชื่อผู้ร้องทุกข์และชื่อผู้ถูกร้องเรียน จำนวน ๑ ชุด

๒. คำร้องของนายความ ขอคัดเอกสารใบเปลี่ยนชื่อ - สกุลของจำเลย ของที่ว่าการ อำเภอธัญบุรี จำนวน ๑ ชุด

๓. คำสั่งเรียกพยานเอกสาร หรือพยานวัตถุจากศาล จำนวน ๑ ชุด

๔. ชักซ้อมการปฏิบัติเกี่ยวกับการขอคัดสำเนาเอกสารทะเบียนประวัติราษฎร จำนวน ๑ ชุด

ด้วย [REDACTED] ฝ่ายทะเบียนทั่วไป ได้รับคำร้องจาก นายความ(ตัวแทนของฝ่ายโจทก์ซึ่งเป็นบริษัทฯ) มาดำเนินการขอคัดใบเปลี่ยนชื่อตัวและใบเปลี่ยนชื่อสกุลของ จำเลย โดยนายความฝ่ายโจทก์ยื่นใบคำฟ้องหมายเลขดำ และใบแต่งตั้งนายความเพื่อแสดงว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสีย มาขอคัดใบเปลี่ยนชื่อ และใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลยซึ่งจำเลยทำผิดสัญญาเพื่อที่นายความจะนำไปใช้สำหรับ ดำเนินคดีและการพิจารณาคดีต่อศาล

[REDACTED] ได้ปฏิเสธไม่ให้คัดใบเปลี่ยนชื่อ- ใบเปลี่ยนนามสกุลของจำเลย และให้ความเห็น ของเจ้าหน้าที่ว่าไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจาก

๑. ข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลทะเบียนประวัติตาม มาตรา ๔ บุคคลผู้มีอำนาจที่จะคัดและ รับรองเอกสารข้อมูลทะเบียนประวัติ ประกอบด้วย ๑.๑ บุคคลผู้มีหน้าที่แจ้งการต่าง ๆ ตาม พ.ร.บ.นี้ ๑.๒ ผู้แทน โดยชอบธรรมกรณีเจ้าของประวัติเป็นผู้เยาว์ ๑.๓ ผู้อนุบาลในกรณีเจ้าของประวัติไร้ความสามารถ ๑.๔ ทายาท เจ้าของประวัติ ๑.๕ ผู้รับมอบอำนาจจากเจ้าของประวัติ

๒. ข้อมูลตาม พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร พ.ศ.๒๕๔๐ มาตรา ๔ เพราะใบเปลี่ยนชื่อตัว และใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลยเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล คือข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิ่งเฉพาะตัวของบุคคล มาตรา ๑๕ ข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมี คำสั่งมิให้เปิดเผยก็ได้ โดยคำนึงถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐประโยชน์สาธารณะ (๕) ถ้า การเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร

/๓. นายความ...

๓. หมายความว่าไม่เป็นบุคคลที่มีสิทธิขอคัดตามที่กำหนดไว้ในข้อกฎหมาย ข้อ ที่ ๑

๔. หากคับข้องใจสามารถร้องทุกข์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดปทุมธานี หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งนั้นโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการและปลัดอำเภอได้ อธิบายด้วยวาจาเหตุผลที่คัดใบเปลี่ยนชื่อ ใบเปลี่ยนนามสกุลของจำเลยไม่ได้เพราะเหตุผลดังนี้ พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๔ ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล มาตรา ๑๕ (๕) การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร มาตรา ๑๘ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ ผู้นั้นอาจอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ มาตรา ๒๔ คือ หน่วยงานของรัฐ(อำเภอ) จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานรัฐแห่งอื่นหรืออื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ เว้นแต่การเปิดเผย ดังต่อไปนี้ ยกเว้น (๖) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ (๘) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริง ดังกล่าว และอธิบายว่าคดีอยู่ในชั้นไหน ก็ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่รับผิดชอบเป็นผู้คัดเอกสาร เช่น ชั้นพนักงานสอบสวน ดำรวจเจ้าของคดีเป็นผู้คัด ขึ้นอัยการให้อัยการแต่ละคนผู้รับผิดชอบเป็นผู้คัด ชั้นศาล ให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสารหรือพยานวัตถุ ชั้นบังคับคดี ให้เจ้าหน้าที่บังคับคดีออกหมายเรียกมาขอคัดเอกสาร

ในการนี้ จึงขอหารือคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ดังนี้

๑. หมายความว่าเป็นผู้มีส่วนได้เสียสามารถขอคัดใบเปลี่ยนชื่อ และใบเปลี่ยนนามสกุลของจำเลยได้หรือไม่

๒. การที่ปลัดอำเภอ ได้ทำการปฏิเสธไม่การขอคัดเอกสารใบเปลี่ยนชื่อ และใบเปลี่ยนชื่อสกุลของจำเลย ที่นายความร้องทุกข์และอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง โดยนายความเป็นตัวแทนฝ่ายโจทก์มีใบแต่งตั้งนายและคำฟ้องหมายเลขดำ เพื่อที่นายความจะนำใบเปลี่ยนชื่อ และใบเปลี่ยนนามสกุลไปดำเนินคดีจำเลยที่ผิดสัญญา ปลัดอำเภอทำถูกต้องตาม พ.ร.บ.ข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๐ หรือไม่

๓. ตาม พ.ร.บ. ข้อมูลข่าวสาร ปี ๒๕๔๐ มาตรา ๒๔ (๘) ยกเว้นต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว ถ้าอยู่ในชั้นศาล ต้องให้ศาลมีคำสั่งเรียกพยานเอกสารหรือพยานบุคคลมาแสดง ถึง นายทะเบียนอำเภอธัญบุรี ให้จัดส่งหลักฐานเช่น ใบเปลี่ยนชื่อตัว ใบเปลี่ยนนามสกุล (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย)

/๔. ตามหนังสือ...

๔. ตามหนังสือสำนักทะเบียนกลางชักซ้อมแนวทางปฏิบัติการขอคัดสำเนาเอกสาร ทะเบียนประวัติราษฎร ที่ มท ๐๓๐๙.๑/ว ๓๓๕ ลงวันที่ ๖ กันยายน ๒๕๖๒ ถึงนายทะเบียนทุกจังหวัด ข้อ ๒ การขอคัดข้อมูลเกี่ยวกับรายการประวัติทางทะเบียนบุคคล เช่น ใบเปลี่ยนชื่อตัวหรือชื่อสกุล โดยผู้ที่สามารถขอ คัดโดยคู่กรณีหรือคู่ความกับเจ้าของรายการ ผู้ปกครอง ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์ของเจ้าของรายการตามคำสั่ง ศาล เป็นต้น ถ้าเป็นการขอคัดโดยคู่กรณี หรือ คู่ความเจ้าของรายการ จะต้องแสดงหลักฐานให้ปรากฏการเป็นผู้ มีส่วนได้เสีย เช่น หลักฐานการแจ้งความดำเนินคดี หมายจับ เป็นต้น หรือถ้าเป็นการขอคัดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่ ราชการของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐจะต้องมีหนังสือหรือคำสั่งศาลแจ้งถึงนายทะเบียนโดยระบุความ จำเป็นหรือเป้าประสงค์ของการขอคัดข้อมูลดังกล่าวด้วย ถามว่านาย(ฝ่ายโจทก์) ความสามารถคัดใบเปลี่ยนชื่อ และใบเปลี่ยนนามสกุลของจำเลยได้หรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป และขอขอบพระคุณคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารส่วน บุคคล ปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

([REDACTED])
[REDACTED]

ที่ทำการปกครองอำเภอ
กลุ่มงานทะเบียนและบัตร
โทร ๐ ๒๕๓๗ ๑๐๐๕

[REDACTED]

ขอตรวจเช็ค สิ่งใหม่ลงใน 15 วันแล้ว